

Nushası 10 kuruş

Senelik abonası

100 kuruş.

Posta ücreti 40 Para

Istanbul

Posta ücreti 10 kuruş

Şehremaneti Mecmuası

[Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır]

Sene : 6

Teşrinievel 1929

Sayı : 62

Bir temenni

Şehirler Beynelmilel Birliğinin geçen martta İspanyanın Sevil şehrinde inikat eden 4 üncü kongresinin ictima tarihini tesbit ederken bunu bir takım düşüncelerle yaptılar, yortu günlerine, mevsimin sıcak yahut serin kısımlarına tesadüfî noktasından kongreye gelecek murahhas yahut âzanın istirahat ve istifadelerini de nazarı dikkate alınmakla beraber memleketin muhtelif faydalarını da daima göz önünde tuttular.

Bu düşünce ve mutalâlar arasında mühim bir tesadüf olmak üzere yüzlerce zevatı ihtiva eden bu kongre âzasının (Barselon) şehrinde açılacak sergiyi de ziyaret etmelerine çok ehemmiyet verdiler.

Bu fikir haddi zatinde pek doğru ve faydalı bir düşünüş idi, Çünkü İspanyanın mevsimince müsait günlerinde misafiri olan ve münevver bir heyeti azime teşkil eden bu zevata ikram sırasında onlara bir de sergi göstermek, pek mühim olmağa başlamış Barselon

limanını gezdirmek gibi hoş ve aynı zamanda istifadeli bir tenezzülün yapacağı tesiri de unutmadılar.

Reklâm, müsabaka, rekabet, iyi münasebat devrinin en zinde, en şirin ve süslü manzaralarını göstermeğe başlayan şu son senelerdeki faaliyet hakiaten şayanı dikkattir.

Müthiş harpten sonra zihniyetlerdeki değişiklik, şehirlerdeki hareket, iktisadi işler ve fikirlerdeki incelik ve salâh, menafii umumiye ve hidemattaki düşünüş tarzları, imar ve tamir azimleri, ilme müstenit san'at tatbikat ve tekmulâtındaki nim-ihtrai acibelerin her gün tekerrürü ve intişarı medeniyet dünyasını baştan başa doluşarak her göründüğü yerde ufak bir cennet ve büyük bir inşirah yaratırken harp fecialarını adeta unutturuyor.

Bu devrin hususiyyeti ve müstesnahı harbin harap ve perişan hatıraları yerine teselli ve teali eserleri koyarak beşeriyetin hata ve ihtiraslarını gü-

zel teceddutlerle örmek ve ilim nefsi ile zarflatarak sefalet ölümlerinden mümkün olduğu kadar korunaktır.

Sadetten, bilâ ihtiyar, çıkmış olmalıyım.

Şehirlerin beynelmilel faydalı yahut millî zevklî, imar ve inkişaf teşebbusleri arasında her hangi bir sebep ve münasebetten hemen istifade ile kendilerinin bir kongre, bir konferans, bir bayram, bir sergi, bir panayır, bir sıhlî yer, ilmi yahut snai bir merkez, bir oyun, bir spor müsabakası, hulasa ciddi faydalı yahut eğlenceli ve yahut hayırlı, her ne ise dimağa, kalbe, göze intibah veya inşirah edecek bir işin teşhir ve faaliyet nümunesi olmasında maddi manevî büyük ve necip maksatlar takibinde hiç vakit ve fırsat fevtetmiyorlar.

Bu hesaplî işler onlara hem çok para getiriyor hem de noksanlarını ıktıl ettiriyor; onları dünya ile sıkı ve görgülü bir ülfet ve ünsiyet gayesine götürüyor.

« Beynelmîlel Turing Kluplar » kongresinin önümüzdeki 1930 senesinde İstanbulda inikat edeceği mecmuamızın temmuz tarihli 59 uncu sayısındaki « Türkiye Turing klup » cemiyetinin senelik raporunda zikredilmiş ve şehrimize mühim olan bu güzel ziyarete ait bazı temenniyatta da bulunulmuştur.

Kongrenin inikat tarihi şu anda malûmunuz olmamakla beraber bunun elbette yazın olmasını tercih ederiz, çünkü şehrin kış hali - ne sakıyalım - oldukça hazin ve konforsuz olduğu kadar da çamurlu, ve soğuğu nemlidir.

Son baharı ekseriya emîn bir devam göstermekle beraber yağmur ve çamura da maruz tesadüflerden kurtulamaz.

Sonra, Turing Kluplar âzası her halde refah ve görgü sahibi münevver

şahsiyetlerdir, kongreye murahhas sıfatıyla gelecek olanları da bunların her halde seçmeleri olacaktır.

Çok görmüş, çok bilmiş ve çoğu yüksek hayata alışmış bu zevatın memleketerine eyi ve güzel hatıralarla; avdetlerinden daha eyi reklâm olamaz; bu raklâmın kıymeti nisbetinde onu yapacak olanları hakkiyle ağırlamak ta oldukça ince ve teferruatlı bir iştir. Programının garp medeniyetile şark hisleri türk samimiyeti ve İstanbul inceliğinden yapılmasındaki tesir elbette mühim olacaktır.

Bu hususta Turing Klubumıza temamiyle güvendiğimiz gibi şehir idaremizin de himmetlerinden daima emin olabiliriz, Avrupa şehirlerine benzemek hususiyeti içinde, noksanlarıyla beraber, bir cazibe ve ruhlı bir varlık göstermekten hiç bir zaman âciz kalmayız. Fakat, meselâ garp musikisiyle bir konser vermekte büyük bir müveffekiyyet aramağa kalkışursak bunda mubalâga ve ihtiyatsızlık etmiş olacağımızda şüphe yoktur. Onu yeni yetişen « konservatuvar » erkânımızın mütevazı bir ikramı olarak samimiyetle arzedeabiliriz. Bir yahut iki tenezzüh günü tahsisinde ise gene telâşa hiç mahal yoktur.

Bizim de başka memlekelerin eski hükûmet merkezlerindeki gibi tarihi saraylarımız, köşklümüz, deniz, dağ, orman manzaralarımızın en güzellerinden yapılma hilkat sergilerimiz vardır. Elverir ki bunlarla iktifa edilerek şark masallarının muhayyel eşhasını aramak ve merakı artık geçmiş olsun.

Asıl temennimize gelince:

Beynelmîlel şehirler birliğine dahil ve şöhrati tarihiyesinden başka güzelliği ve tezahür istidadı olması İstanbullu biraz

himmetle oldukça alâka uyandıracak bir sergiye malik edebilir. Bunu Emani celiile ve vilâyet sıfatıyla şehrimiz bütün Türkiye belediye yahut idarei mahalliyelerine bir iştirak teklifi yapma-
kla vücade getirebilir. Ticaret odaları bu hususta en samimi ve alâkadar yardımcılarıdır.

Sergi, eger şimdiden tekarrür ederek etraflı bir ilân ve teşvik yahut takip unsurlarına malik olursa sekiz on ay zarfında memleketin zirai, snai bütün enafis ve nefayisini sergisine toplayabilir.

İnce el sanatlarımızın eski yeni ustalıklı eserleri ile muazzaz topraklarımızın pek mütenevvi mahsulâtı teşhir edilir.

Bundan yalnız şehir değil bütün memleket istifade edeceği için birincisinde parlak bir müveffekiyet olmasa ve hatta masrafını korumaya bile iyi bir başlangıç ve bir kaç sene sonra yapılacak bir ikincisi için sağlam bir tecrübe ve ıslah plânı hizmetini göreceğinde şüphe yoktur.

Bizim imalâtımız vakîâ mahduttur. ve bir avrupalıya büyük bir şey söyle-

mez. Fakat bizi işe ve görgüye alıştırmaz. Hatta ziraat, zirai sana't veya hayvan yetiştirmek gibi en mühim mesai ve teşebbüsümüze ilim ve fennin girmesine yardım eder; faaliyetimizin takdirisiz kalması ve kendi ücra köşesinde kapanmasından mütevellit sükûtü bununla ihlâl etmek hiç şüphesiz şen ve ilerisi için uyamak bir netice verir. Bu münasebetle Avrupa ve Mısır ile şehrimiz arasındaki ziyaret, tenezzüh, seyahat tebdili hava arzu ve rağbetlerini teşdit için her vakitten fazla ve herkesçe hissolunacak derecede ziyade bir şey, bir eser yahut bir davet ve hareketin zengin memleketlerde daima müşterî bulunduğu mücerreptir.

İstanbulun bir yaz mevsimini me'sut hatıralarla süsleyecek böyle bir teşebbüsü arzu ve temenni her halde faydalı bir düşünce olduğu gibi bu günün umumi haleti ruhiyesine de muvafıktır.

A. Suat

